

# Osavuosisikatsaus 2/2024

HSLH 3.9.2024

# Olennaiset nostot



- Matkustajamäärissä ja lipputuloissa olemme jäljessä tavoitteista.
- Liikenteen operointikustannuksista kokonaisuutena jäävät talousarviosta (alkuvuoden lakot ja keliolosuhteet).
  - PR15 ja Ruskeasuon varikon kulut nostaneet ratikkaliikenteen kustannuksia ed. vuodesta.
- Kustannustehokkuutta haastaa matkustajamäärien kehitys.
- Alijäämäennuste 38,1 M€ (talousarvio 31,1 M€)

# Strategian toteumaennuste ja tuottavuus

HSL  
HRT

# Strategisten tavoitteiden toteuma-arvio



Strateginen tavoite	Mittari	Tilin-päättös 2023	Ennuste OVK 1-2024	Ennuste OVK 2-2024	Tavoite 2024	TAE2025	Strategian tavoite 2025
Kohti päästötöntä joukkoliikennettä	CO2-päästöt	-63 % vrt. 2010 taso	-68 % vrt. 2010 taso	-68 % vrt. 2010 taso <span style="color: red;">●</span>	-76 % vrt. 2010 taso	-90 % vrt. 2010 taso <span style="color: green;">●</span>	-90 % vrt. 2010 taso
Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa	Nousut	344 milj.	364 milj.	366 milj. <span style="color: red;">●</span>	375 milj.	400 milj. <span style="color: green;">●</span>	400 milj.
Kustannustehokas joukkoliikenne	Matkustajakilometri-kustannus pl. infra	0,28 €/km	0,30 €/km	0,29 €/km <span style="color: red;">●</span>	0,27 €/km	0,28 €/km <span style="color: red;">●</span>	0,25 €/km
Tasapainoinen talous	Tulot yhteensä (ilman kuntaosuuksia)	410 M€ * (394 M€)	409 M€	397 M€ <span style="color: yellow;">●</span>	402 M€	441 M€ <span style="color: green;">●</span>	400 M€
	Kuntaosuus	52,7 %	57,2 %	57,4 % <span style="color: red;">●</span>	56,5 %	55,9 % <span style="color: red;">●</span>	50-55 %

\*Sisältää noin 16 M€ alv-poiston hyötyä 1-4/2023.

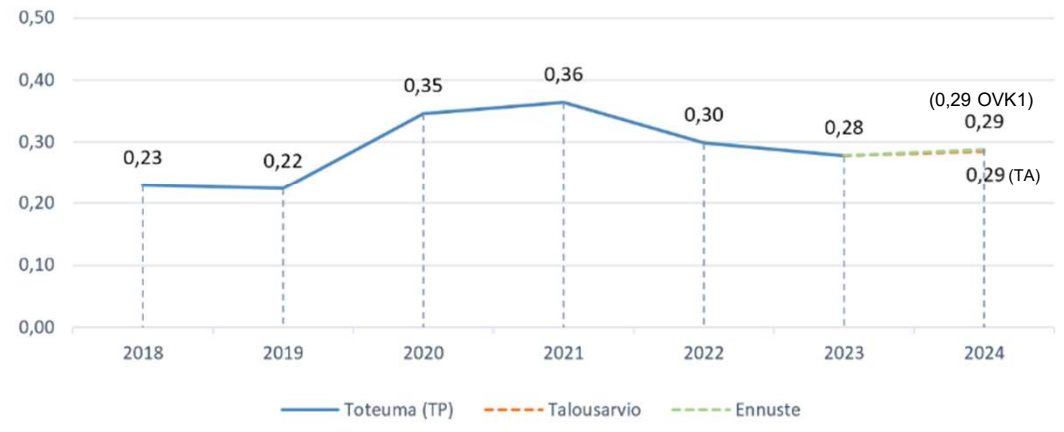
# Tuottavuuskehitys (kokonaiskustannukset pl. infrakustannukset)



### Kustannukset/nousut



### Kustannukset/matustajakm



- Kustannustehokkuus on parantunut vuodesta 2021 vuoteen 2023 sekä nousijamäärissä että matkustajakilometreissä mitattujen kustannustehokkuusmittareiden valossa
- Tuoreen ennusteen mukaan vuonna 2024 kustannustehokkuus kuitenkin heikkenee hieman edelliseen vuoteen sekä talousarvioon nähden
  - Ilmiön taustalla on nousijamääräennuste, joka ennusteessa laski suhteessa enemmän kuin kokonaiskustannukset



# Tulosennuste OVK2/2024



M€	Tilinpäätös 2023	Ennuste 2024 OVK1	Ennuste 2024 OVK2	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	876,4	886,1	873,7	878,9
Toimintakulut	-830,1	-907,3	-900,3	-908,7
Toimintakate	46,3	-21,2	-26,6	-29,8
Rahoitustuotot/-kulut	2,9	2,9	2,6	15,8
Poistot	-19,2	-17,1	-14,1	-17,1
Yli-/alijäämä	30,0	-35,5	-38,1	-31,1

- **Tuotot:** lipputulosten arvioidaan jäävän talousarviosta 8,7 M€ / -2,3 %.
- **Kulut:** operointikustannusten arvioidaan alittavan talousarvio 10,9 M€ / -1,8 %
- **Tilikauden tulos** on ennusteessa talousarvion tapaan alijäämäinen. Alijäämä katetaan kertyneistä ylijäämistä.

Toimintatuotot Ennuste/TA	Toimintakulut Ennuste/TA
------------------------------	-----------------------------

-0,6 %

-0,9 %

# Näin tulosennuste muodostui



Tekijä	OVK1/2024	OVK2/2024	Huomioita ennuste vs. TA
<b>Talousarvio (alijäämä)</b>	<b>- 31,1 M€</b>	<b>- 31,1 M€</b>	Talousarvion alijäämä 31,1 M€ (suunniteltu ylijäämäkertymän käyttö)
Lipputulototeuma alle talousarvion	-7,2 M€	-8,7 M€	AB-vyöhykkeen lipputulot jäävät ennusteen mukaan 13,0 M€ talousarviosta. ABC-vyöhykkeen ja ABCD-vyöhykkeen lipputulot sen sijaan ylittivät talousarvion ennusteessa yht. 6,8 M€.
Muut toimintatulot yli talousarvion	+14,4 M€	+3,5 M€	TA:ssa rahoitustuottoihin varattu (OVK1:ssä muihin toimintatuottoihin siirretty) kirjanpidollinen 15 M€ tuloutus siirtyy vuodelle 2025. Valtion tukea arvioidaan saatavan 1,3 M€ vähemmän kuin talousarviossa arvioitu. Tarkastusmaksujen arvioidaan toteutuvan 1,8 M€ talousarviota suurempana. Muiden tuottojen arvioidaan toteutuvan 2,5 M€ talousarviota suurempana.
Operointikustannukset alle talousarvion	+2,3 M€	+10,9 M€	Alituksen syynä pääosin lakoista johtuva ajamaton liikenne ja osan Ruskeasuon ratikkavarikon kustannusten siirtyminen vuodelle 2025.
Infrakustannukset talousarvion mukaiset	0,0 M€	0,0 M€	Ennuste talousarvion mukainen.
Henkilöstökustannukset yli talousarvion	-0,4 M€	-2,0 M€	Henkilöstökustannukset ylittävät talousarvion. Ylityksen aiheuttaa talousarvion laadinnassa tapahtunut virhearvio kustannusten kehityksestä. Henkilömäärät ovat talousarvion mukaiset.
Muut toimintamenot yli talousarvion	-0,6 M€	-0,4 M€	Muutoksia eri kuluerissä molempiin suuntiin. Merkittävin alitus ICT-käyttökustannuksissa.
Rahoitustuotot ja –kulut alle talousarvion	-13,0 M€	-13,3 M€	TA:ssa suunniteltu kirjanpidollinen tuloutus (15 M€) siirtyy vuodelle 2025 (muut toimintatulot). Kassavarojen määräaikaista talletuksista arvioidaan saatavan hieman enemmän tuottoa kuin TA:ssa arvioitu (+1,7 M€).
Poistot alle talousarvion	0,0 M€	+3,0 M€	Lipputilihankkeen projektien päätyminen ajoittuu ennakoitua pidemmälle, joten keskeneräisten hankintojen poistojen aloitus siirtyy vuodelle 2025.
<b>Tilikauden tulosennuste yhteensä</b>	<b>-35,5 M€</b>	<b>-38,1 M€</b>	Alijäämä vähentää toteutuessaan kertyneitä ylijäämiä

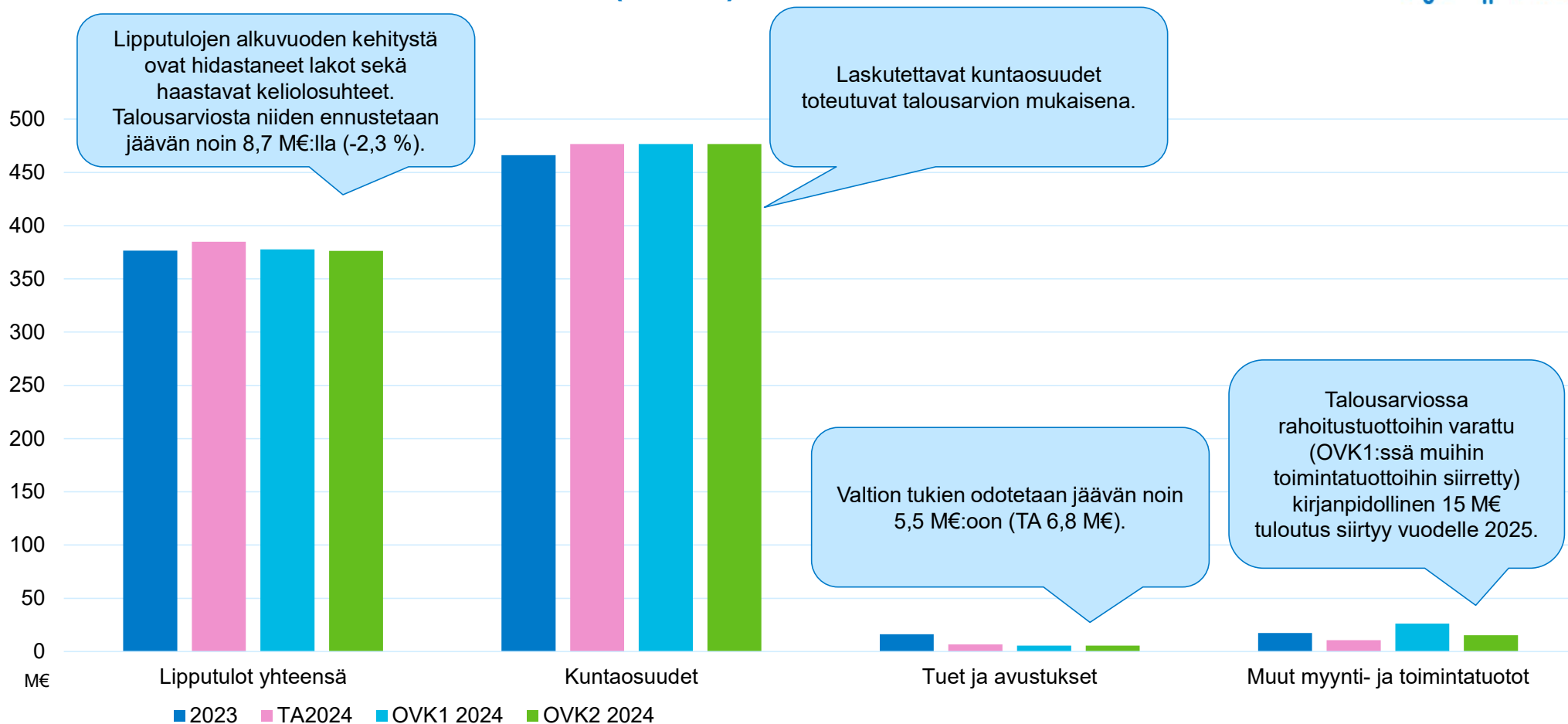




# Toimintatuotot ennusteessa 874 M€



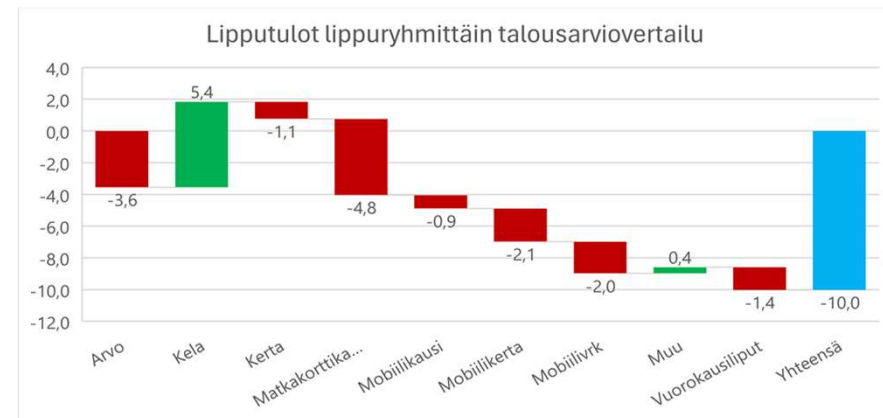
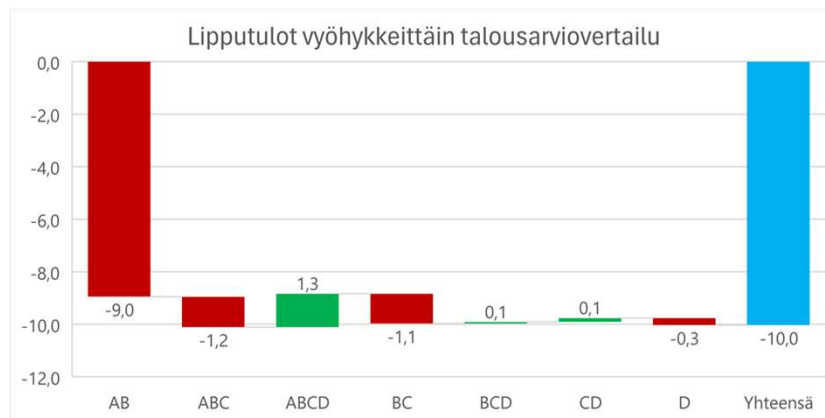
Ennuste alittaa talousarvion 5,2 M€ (-0,6 %)



# Lipputulot

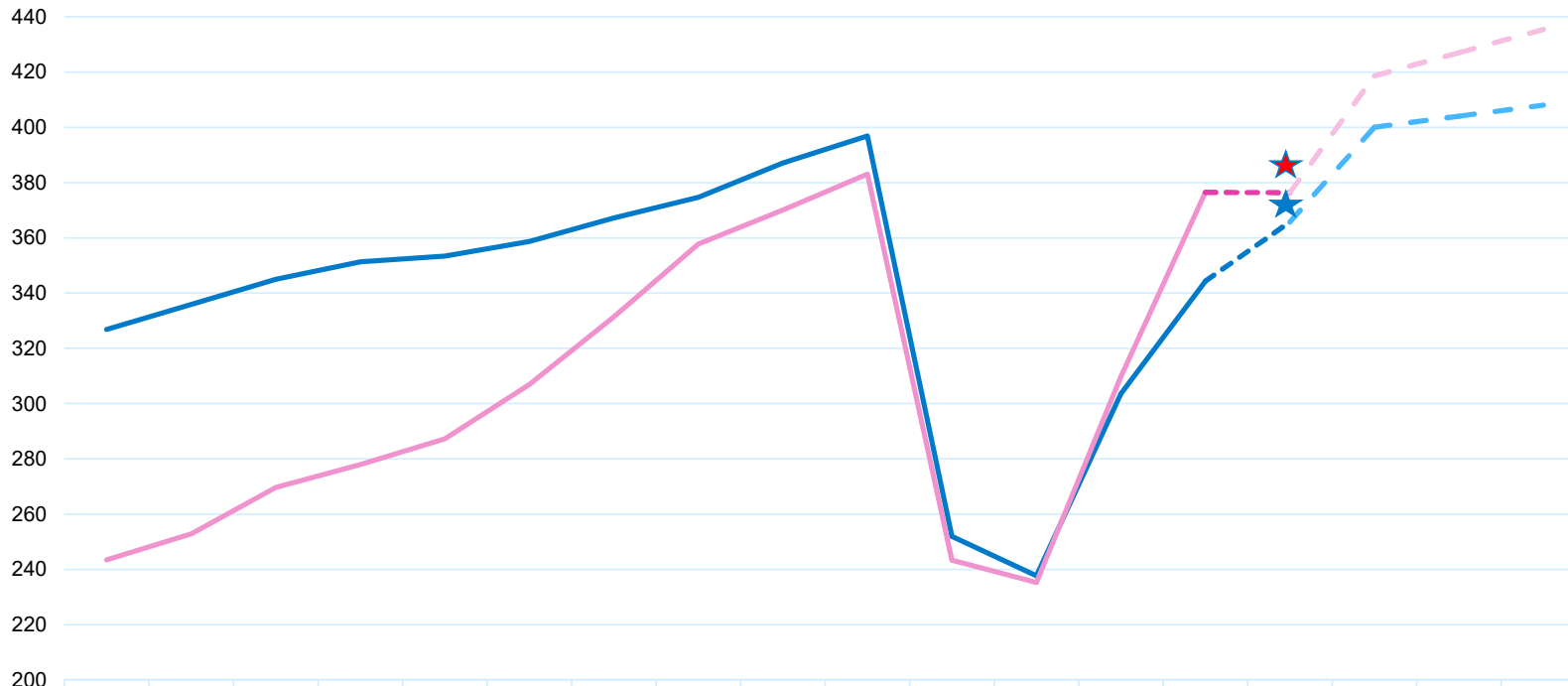
→ Lipputulosten ennustetaan jäävän talousarviosta -8,7 M€ (-2,3%)

- Helmikuun lakot sekä alkuvuoden heikot keliolosuhteet ovat vaikuttaneet nousijamääriin negatiivisesti, mikä on näkynyt myös lipputulosten kehityksessä suhteessa talousarvioon
- Vyöhykkeiden osalta erityisesti AB-vyöhyke on alisuoriutunut talousarvioon nähden



1-6/2024 lipputulot vyöhykkeittäin ja lippuryhmittäin

# Matkustajamäärät ja lipputulot jäljessä tavoitteista



Matkustajamäärien ennustetaan jäävän 365,7 milj. nousuun ja jäävän tavoitteesta 2,5 % (tavoite 375 milj. nousua)

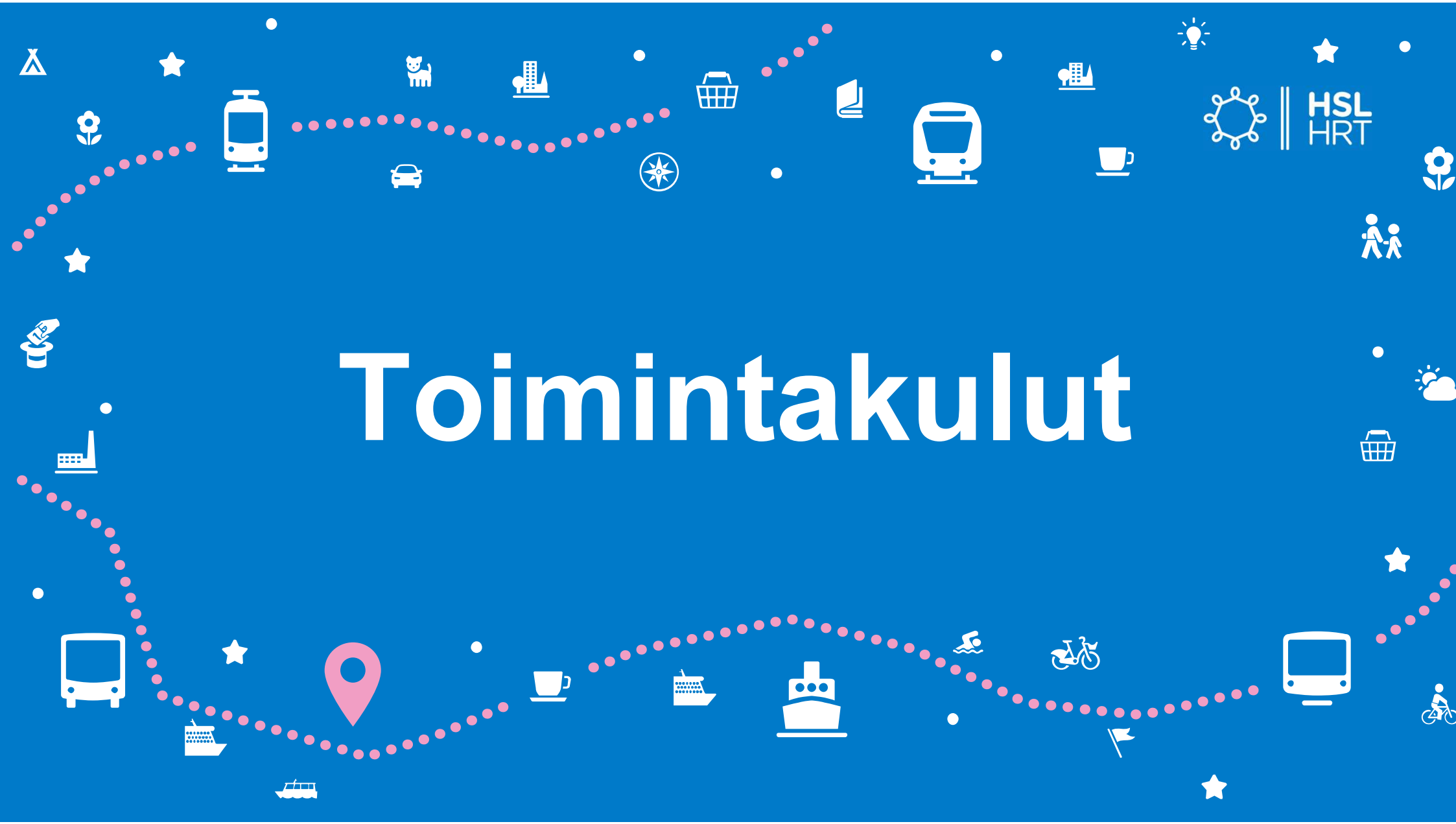
Lipputulojen ennustetaan jäävän 376,3 milj. euroon, joka on 2,3 % alle tavoitteen (tavoite 385,0 milj. euroa)

Lipputulo per nousu  
 2024 ennuste 1,03 €  
 2023 1,09 €  
 2022 1,02 €  
 2021 0,99 €  
 2020 0,97 €  
 2019 0,97 €

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ennuste	2025 TAE	2026 TS	2027 TS
Nousut, milj. kpl	326,9	335,9	344,9	351,4	353,3	358,6	367,2	374,7	387,1	396,9	251,9	237,6	303,5	344,3	365,7	400,0	404,0	408,0
Lipputulot, milj. €	243,5	252,8	269,7	277,9	287,3	307,0	331,4	357,7	370,1	383,1	243,3	235,3	309,7	376,4	376,3	418,6	427,0	435,4

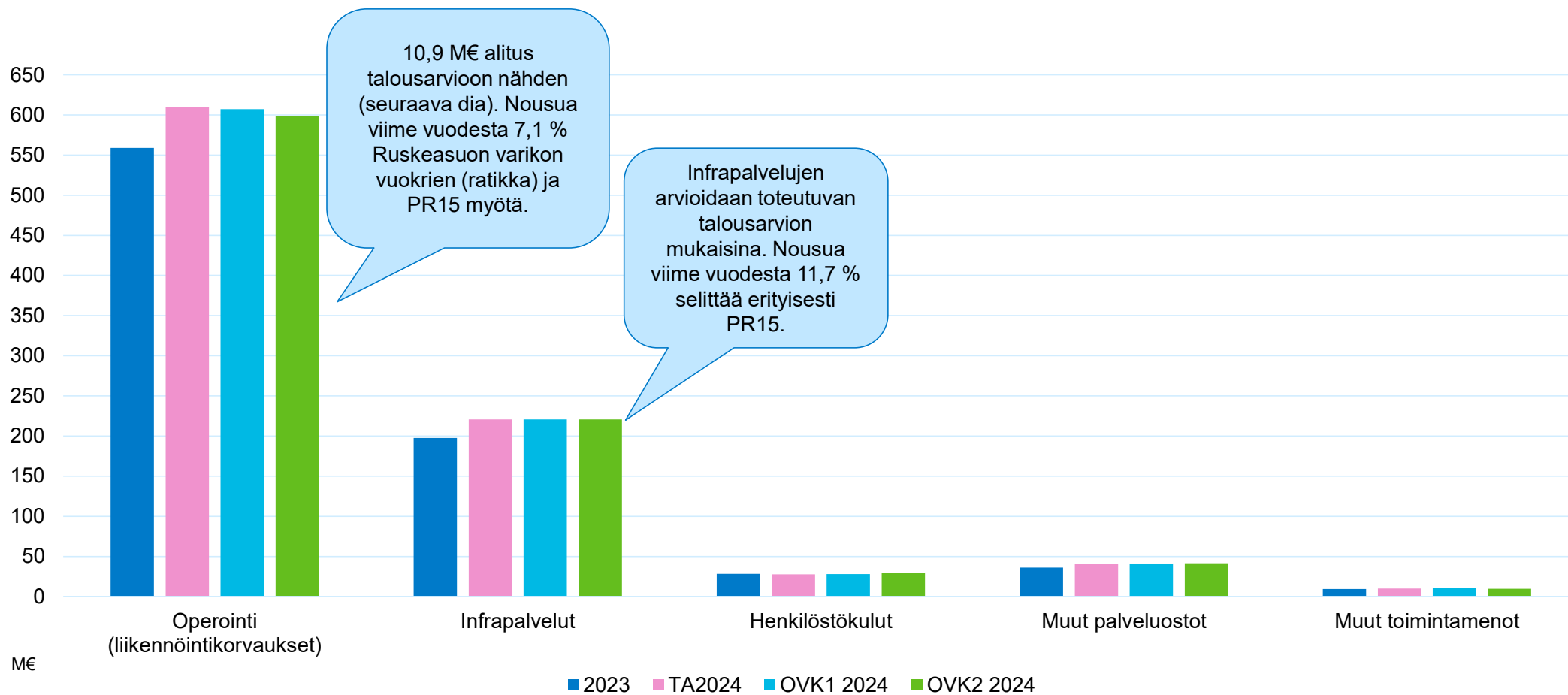
# Toimintakulut

HSL  
HRT



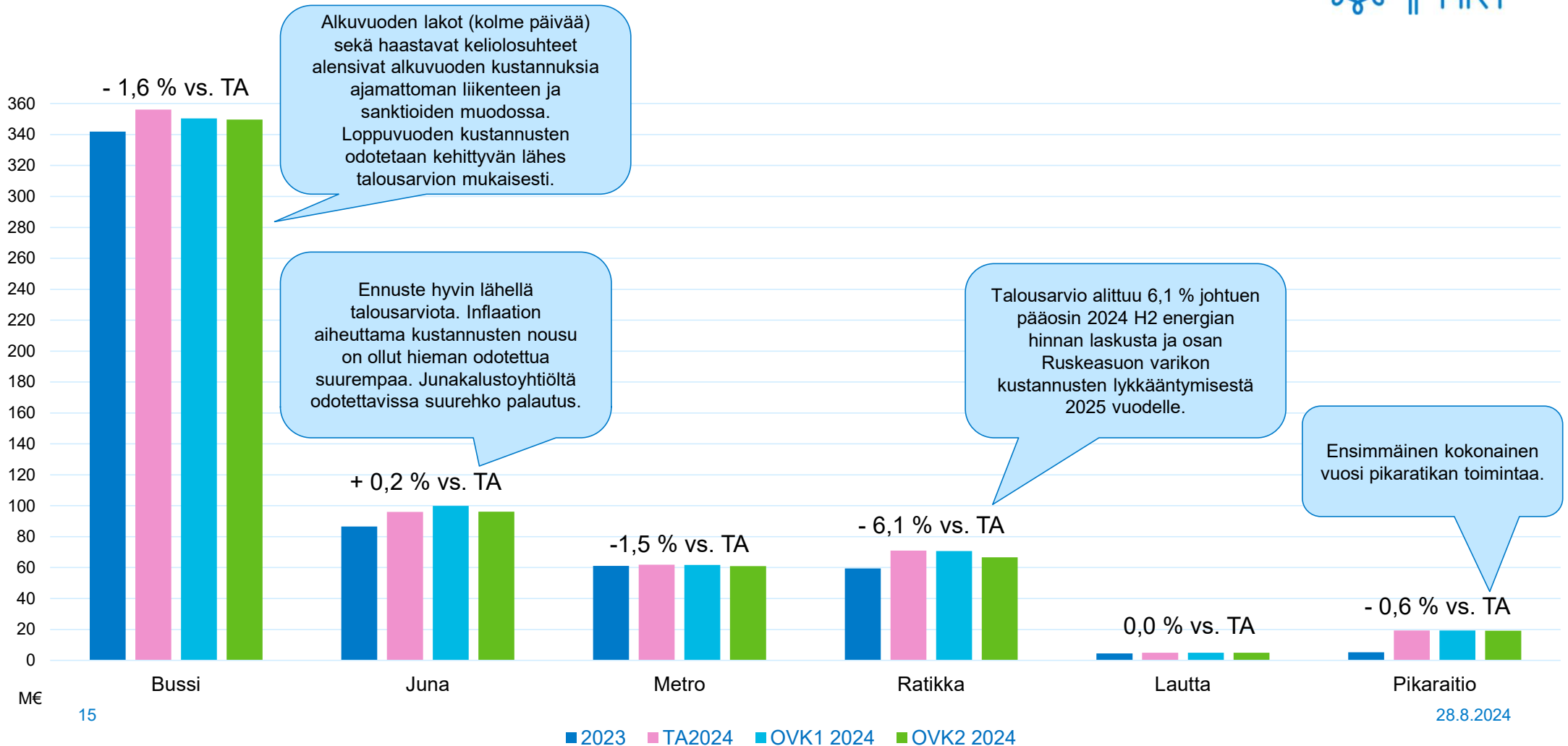
# Toimintakulut ennusteessa 900 M€

Ennuste alittaa talousarvion -8,5 M€ (-0,9 %)



# Operointikustannukset yhteensä 599 M€

Ennuste alittaa talousarvion -10,9 M€ (-1,8 %)



# Investoinnit

HSL  
HRT

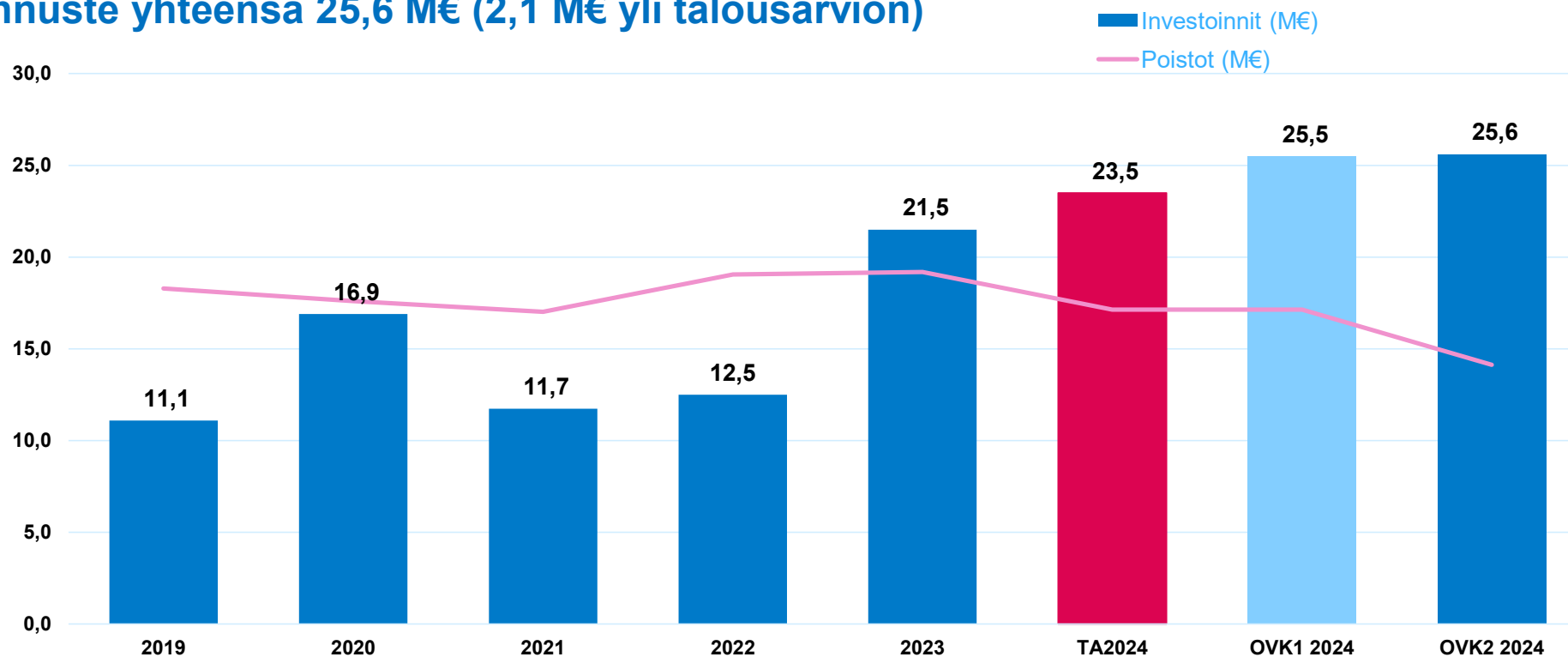




# Investoinnit



Ennuste yhteensä 25,6 M€ (2,1 M€ yli talousarvion)



Investoinnit ylittävät ennusteen mukaan talousarvion lipputilihankkeen viivästyessä. Lipputilihanke työllistää kehitystiimejä pidempään kuin talousarviossa on arvioitu ja ajoneuvoreitittimien uusiminen aiheuttaa kustannuksia, joita ei talousarviossa ole arvioitu. **Mikäli sitova kuluerä eli investointimenot yhteensä syksyn ennusteessa näyttää edelleen ylittyvän, käsitellään talousarviomuutos hallituksessa lokakuussa ja yhtymäkokouksessa marraskuussa.**



# Kuntaosuusennuste



Kuntaosuudet vähennysten jälkeen  
M€

	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	Kirkkonummi	Sipoo	Tuusula	Siuntio	Yhteensä
2024 ENN	262,6	164,9	2,3	62,7	3,8	8,1	3,8	4,7	1,7	514,8
2024 TA	242,4	155,5	2,2	58,4	2,2	6,7	3,4	4,2	1,4	467,6
Erotus = alijäämä (+)/yliäämä (-)	20,2	9,4	0,1	4,3	1,6	1,4	0,3	0,5	0,3	38,1

TA suunniteltu alijäämä (kertyneiden ylij. käyttö)	16,4	6,1	0,0	5,5	1,2	1,3	0,3	0,4	0,0	31,1
Ero ylijäämien käytössä	3,9	3,3	0,1	-1,2	0,4	0,1	0,1	0,0	0,3	7,0

Kuntaosuus ilman ed. vuosien yli- /alijäämää

	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	Kirkkonummi	Sipoo	Tuusula	Siuntio	Yhteensä
2024 ENN	262,686	164,883	2,343	62,740	3,815	8,137	3,754	4,662	1,742	514,760
Subventio% kunnittain	53,9 %	70,1 %	57,9 %	51,2 %	29,2 %	50,9 %	59,3 %	51,8 %	77,7 %	57,4 %

Ennustettu keskimääräinen subventio 57,4 %, joka ylittää talousarvion (TA 56,5 %).

Johtuu ennusteen mukaisesta hieman heikommasta tulokehityksestä, jota kustannuksissa syntyvä alitus ei täysin kompensoi.

# Kuntaosuuksien eroista



- Kuntaosuuksissa kuntakohtaisessa jakaumassa merkittävimmät muutokset suhteessa talousarvioon tulevat infra- ja operointikustannuksista.
  - **Lippulajitutkimuksilla on merkittävä vaikutus kuntaosuuksiin.** Kuntakohtaisten muutosten taustalla vuonna 2023 loppuvuodesta valmistuneet lippulajitutkimukset juna- ja metroliikenteessä sekä pikaraitiovaunuliikenteen infrakustannusten jakosäännön muutos.
    - Pikaraitioliikenteen infrakulujen jakoperiaate perustuu Floun ennusteeseen. Poikkeuksena Helsingin pikaratikan osuus, johon sisällytetään Floun ennusteen lisäksi kaikki kantaratikan lippulajitutkimuksen mukaiset kuntakohtaiset nousut
    - Ensimmäisessä osavuosikatsauksessa pikaraitiovaunuliikenteen infrakulut jaettiin jäsenkunnille kantaratikan lippulajitutkimuksen mukaisten nousujakaumien perusteella.
    - Tilinpäätökseen 2024 valmistuu uudet syksyllä -24 tehtävät lippulajitutkimukset kaupunki- ja pikaraideliikenteessä.
- Kuntaosuuksien laskutus vuoden aikana on ennakoitavaa ja kuntaosuudet laskutetaan aina talousarvion mukaisina.
  - Ennusteen/tilinpäätöksen ero talousarvioon käyttää (alijäämä) tai kerryttää (ylijäämä) kuntakohtaisia yli-/alijäämäkertymiä, joka huomioidaan seuraavassa TTS-suunnitelmassa.

# Ylijäämäennuste kunnittain



x 1 000 €	Tilinpäätös 2023	Käyttöennuste OVK2/2024	Käyttö TAE 2025	Jäljellä 31.12.2025 → ennuste käytettävissä olevista ylijäämistä vuosina 2026-2027
Espoo	22 303	-9 385	-5 407	7 511
Helsinki	41 839	-20 240	-5 712	15 888
Kauniainen	113	-118	-16	-21
Kerava	4 681	-1 578	-1 391	1 711
Kirkkonummi	2 641	-1 409	-412	821
Sipoo	1 069	-327	-381	362
Siuntio	313	-293	-1	19
Tuusula	2 028	-474	-653	901
Vantaa	25 443	-4 322	-7 683	13 437
<b>Yhteensä</b>	<b>100 429</b>	<b>-38 146</b>	<b>-21 655</b>	<b>40 628</b>



# Vastuullisuustoimia Q2/2024

## Joukkoliikenne kuuluu kaikille

- Sovelluksen ja yritysportaalin saavutettavuus-auditoinnit on tehty, korjaukset ovat käynnissä.
- Aloitimme saavutettavuuden varmistamisen jatkuvan tuen digipalveluiden kehittäjille, suunnittelijoille, testaajille ja sisällöntuottajille.
- Teimme metrokatkon aiheuttaman poikkeusreitin esteettömyysauditoinnin ja -korjaukset Kampin ja Helsingin yliopiston asemilla sekä opastusvideon poikkeusreiteistä.
- HSL.fi:n esteettömyyssiällöt uusittiin.
- [Liikkumiskyselyn tulokset julkaistiin](#)

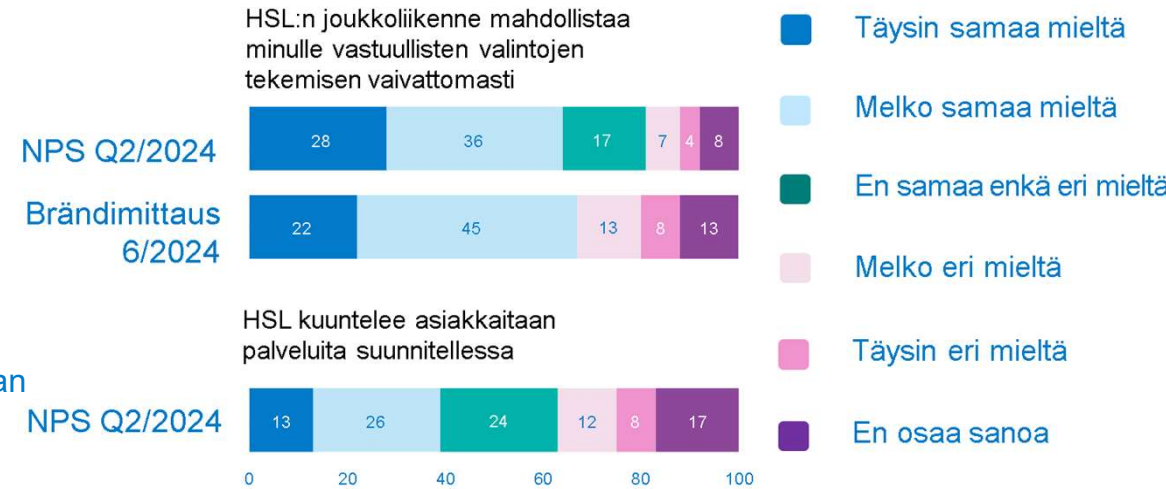
## Kestävän liikumisen ratkaisuja

- Eettiset toimintaperiaatteet toimittajille valmistuivat.

## Kohti hiilineutraalia joukkoliikennettä

- Kierrätystä on parannettu HSL:n toimistotiloissa Opastinsillalla ja Rautatieasemalla.

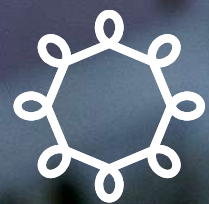
## NPS- ja brändimittauksen tuloksia 6/2024



## Kestävä talous ja ihmiset muutoksentekijöinä

- Matkalippujen tehotarkastukset ja niistä viestiminen
- Uuden organisaatiokulttuurin lanseeraus





**HSL**  
**HRT**

**Kaikki on mahdollista**

Helsingin seudun liikenne